23 432 De situatie in het Midden-Oosten

Nr. 798 Brief van de ministers van Defensie en van Buitenlandse Zaken

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 2 oktober 2026

Middels deze brief informeren wij uw Kamer over de laatste stand van zaken met betrekking tot de voorbereiding voor Nederlandse inzet rond de Straat van Hormuz en in de Rode Zee.

De situatie in de Straat van Hormuz blijft onvoorspelbaar en aanhoudende aanvallen vormen een voortdurende bedreiging voor de scheepvaart. Vrij en veilig scheepsverkeer is een direct Nederlands en Europees veiligheids- en economisch belang. Nederland steunt diplomatieke inspanningen om tot een politieke oplossing te komen en toe te werken naar een herstel van de vrije doorvaart in de Straat van Hormuz. Eventuele militaire inzet moet ingebed zijn in diplomatieke inspanningen. Het kabinet is in die geest reeds langer aangesloten bij de voorbereidingen van de brede internationale coalitie voor de *Multinational Military Mission for the Strait of Hormuz* (MMM-SoH)[1]

In de brief van 7 september jl. informeerde het kabinet uw Kamer dat het luchtverdedigings- en commandofregat Zr.Ms. Evertsen binnen enkele weken zou prepositioneren voor eventuele inzet ter bescherming van de vrije doorvaart in de Straat van Hormuz en daar de taken van Zr.Ms. De Ruyter zou overnemen, indien de situatie in de regio zich daartoe bleef lenen.[2]

Met deze brief informeert het kabinet uw Kamer dat Zr.Ms. Evertsen onderweg is naar de regio.[3] Het fregat zal de komende periode dienen als platform voor het multinationale *Force Headquarters* (FHQ) van de MMM-SOH. Nederland levert de commandant van dit FHQ en Nederlands personeel vormt het grootste deel van de multinationale staf van het FHQ. Het FHQ draagt bij aan de integratie van de aanwezige eenheden van coalitiepartners en coördineert het gezamenlijke oefenprogramma in de regio.

Er is nog geen sprake van daadwerkelijke activatie van de missie, maar door met een FHQ in de regio aanwezig te zijn blijft MMM-SOH gepositioneerd en voorbereid om een rol te kunnen spelen in de waarborging van de vrije doorvaart in de Straat van Hormuz, zodra de omstandigheden een dergelijke missie toelaten. Zodra het kabinet besluit tot een Nederlandse militaire bijdrage aan de MMM-SOH, zal uw Kamer conform artikel 100 van de Grondwet nader worden geïnformeerd.

Naast de aanhoudende fragiele situatie in de Straat van Hormuz, zijn ook de veiligheidsontwikkelingen rondom de Bab al-Mandeb zorgelijk. Oplaaiend geweld in Jemen creëert een onvoorspelbare veiligheidssituatie in de zeestraat, die direct raakt aan het Nederlands en Europees belang van vrije en veilige doorvaart door

---

1 Zoals gemeld aan uw Kamer in Kamerstuk 23 432, nr. 721, Kamerstuk 23432, nr. 750 en Kamerstuk 29521, nr. 504).
2 Kamerstuk 23432, nr. 795, nr. , 7 september 2026.
3 Zoals gemeld aan uw Kamer op 12 maart 2026 en 9 september 2026. (Kamerbrief 29521 nr. 511, Kamerbrief 23432 nr. 795) is het kanon dat op het schip is geplaatst nog niet geïntegreerd met de systemen aan boord; deze situatie is ongewijzigd. Zr.Ms. Evertsen is volledig inzetbaar voor deze taak; het schip beschikt over voldoende middelen om zichzelf en andere schepen te kunnen verdedigen.

de Rode Zee. In deze context heeft de Hoge Vertegenwoordiger van de Europese Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, Kallas, lidstaten opgeroepen additionele bijdragen aan de maritieme missie EUNAVFOR ASPIDES te doen. Het kabinet onderschrijft de bijdragen die Europese maritieme operaties leveren aan het beschermen van de maritieme veiligheid, en het belang van eerlijke lastenverdeling binnen de EU. Tijdens haar prepositionering in de regio zal Zr.Ms. Evertsen derhalve *associated support* leveren aan de EU-operaties EUNAVFOR ASPIDES en EUNAVFOR ATALANTA, net als Zr.Ms. De Ruyter eerder dit jaar. Concreet betekent dit dat het fregat waarnemingen deelt met deze operaties, maar niet onder hun bevelsstructuur valt.

Daarnaast onderzoekt het kabinet de mogelijkheden en wenselijkheid om op een later moment nog aanvullende steun aan ASPIDES te leveren, zoals het uitvoeren van escortetaken in de Rode Zee. Bij dezen informeert het kabinet uw Kamer hierover, in overeenstemming met het Toetsingskader 2014.

Gezien de zich snel opvolgende ontwikkelingen in de regio blijft het kabinet eventuele inzet van het fregat continu monitoren en afwegen. Zodra daartoe aanleiding is zal het kabinet uw Kamer nader informeren.

De minister van Defensie,
D. Yeşilgöz-Zegerius

De minister van Buitenlandse Zaken,
T.B.W. Berendsen